

Kapitel 1

1. Hvad omfatter en kystplan

En kystplan skal være kommunens og borgernes praktiske værktøj i forbindelse med aktuelle gener og tanker om *kystbeskyttelse*. Hermed menes såvel erosioner af klint eller strand samt bortskylning af land eller højvandsgener der medfører ønsker om *inddigning*.

Kystplanen skal belyse lovgivningen og den praktiske sagsgang for hvorledes en kystbeskyttelsessag kan gennemføres.

Kystplanen skal belyse hvorfor disse problemer opstår i kystzonen, herunder omtale af hvilke højvande og bølgedannelser, og andre fysiske forhold der bør tages hensyn til.

Kystplanen skal belyse hvorledes man bør fastsætte sine højder (koter) på diger og kystværn.

Kystplanen vil opstille eksempler på typiske beskyttelses foranstaltninger, herunder disses anlægsøkonomi.

Kystplanen vil registrere alle kendte problemstrækninger, der allerede har haft – eller i nærmeste fremtid forventes at ville få problemer.

Registrering vil ske, sted for sted, med angivelse af kendte data, dige / kystbeskyttelsestiltag, digeprofiler m.v.

Kystplanen tænkes løbende at kunne revideres med tilkomne oplysninger, herunder agtes et resume af kystplanen lagt ud på Slagelse kommunes hjemmeside.

En kystplan vil, samlet, munde ud i en række anbefalinger for Slagelse Kommunes beslutning om hvorledes man overordnet kan agere i de kendte kystbeskyttelsessager.

1.1 Hvorfor udarbejde en kystplan

Danmark oplevede i 2006 et højvande der forårsagede store ødelæggelser på de kystområder der er beliggende fra Nordfyn, syd og øst herfor.

Slagelse Kommune var særligt hårdt ramt og var faktisk den kommune, der fik udbetalt størst erstatning via Stormrådets midler. I ikke færre end 605 sager blev der udbetalt erstatning.

Højvandet androg kote 1,80 DVR i november 2006, hvilket statistisk set, kun bør indtræffe 1 x pr. 450 år.

Højvandet i november 1872 (der ikke er med i statistikken) androg kote 2,26 på Omø.

Grundet frygten for klimatologisk betingede globale vandspejlsstigninger har et panel under FN udtalt at vandspejlet forventes at stige 0,5 cm pr. år.

De seneste 15 års målinger synes at bekræfte dette.

Ingen kan vide eksakt om disse tendenser vil fortsætte, men grundet skadernes omfang i 2006 har Slagelse kommune besluttet at lade udarbejde en kystplan, med det formål, at man på sigt kan være beredt for lignende hændelser.

Fokus er generelt øget for nødvendige kystbeskyttelsestiltag.

Ved kommunalreformen overgik Amternes administration af kystsager til behandling under de enkelte kommuner. Kystdirektoratet er fortsat myndighed på området.

En kystplan vil således kunne danne baggrund for Slagelse Kommunes rolle som procesmyndighed i et forventet større antal sager under *Kystbeskyttelsesloven*.

Slagelse kommune er som kystkommune speciel ved:

- At besidde ca. 180 km kystlinje
- At besidde tre lavtliggende større byområder
- At der i Slagelse kommune er 2,3 m kyst / indbygger, contra landsgennemsnittet 1,3 m kyst / indbygger.
- At højvandsforholdene er således, at det især i 4 byområder og i øvrigt i 9 sommerhusområder / mindre byområder ikke kan udelukkes at være risiko for tab af menneskeliv, idet ældre / svage i værste fald skal evakueres under et ekstremt højvande.

Den *geologiske forhistorie* er væsentligt medvirkende til kystproblemerne i Slagelse kommune. Et antal større moræneklinter ragede ved istidens slutning langt (200 – 1000 m) længere ud i Storebælt. Nedbrydningen af disse klinter har ført til opbygningen af bagved/nord/syd for dannede drag / marine forlande / strandenge og de to Nor ved Korsør og Skælskør samt dobbeltkysten ved Glænø.

Visse områder, længere inde i land bag moræneklinterne, henligger i dag som lavtliggende engdrag, der stedvist strækker sig betydeligt ind i land.

Disse arealer afvandes via åer. Ved å – udløbene i havet skal højvandsklapper sikre at højvandede ikke stuver bagud i engområderne. Ligeledes kan opstuvningen i engområderne på grund af regn, betyde at pumper må indsættes for at holde vandstanden passende lav.

I det nutidige kystbillede indgår også de resterende klintpartier under fortsat nedbrydning / kysttilbagerykning. Problemerne øges således med tiden, - idet bebyggelserne på kommunens skræntområder rykker tættere og tættere på kystlinjen, ligesom at en øget vandspejlskote langsomt vil genere flere og flere ejendomme.

Slagelse kommunes mere flade kystområder er især blevet bebygget efter år 1900.

Det kan i dag undre at man i dette århundredes start synes at have glemt 1872, thi et lignende højvande ville være stærkt ødelæggende for de lavest liggende kystbebyggelser.

1.2 Hvad er begrundelsen for en kystplan

Slagelse Kommune overtog ved kommunesammenlægningen ansvarsområdet for såvel Korsør, Slagelse og Skælskørområderne.

Den gældende lov om kystbeskyttelse har medført at Slagelse Kommune skal varetage rollen som procesmyndighed i de kystsager, hvor lodsejerne i forening kan fremlægge et kystbeskyttelsesprojekt, der har overvejende tilslutning blandt lodsejerne, - og hvor projektet kan opnå godkendelse ved såvel kommunen som Kystdirektoratet. I sager hvor der er fuld enighed blandt lodsejerne og ved enkeltmandsager behandles sagen direkte hos Kystdirektoratet med kommunen som høringspart.

Det har vist sig at ny Slagelse kommune har et større antal potentielle kystbeskyttelsessager. Det har således været ønskeligt at foretage såvel en registrering og en risikovurdering af de aktuelle problemer.

Højvandet 2006 viste, at nogle område i Korsør og Skælskør by er så truede, at Slagelse Kommune alene af hensyn til sikkerheden for personer og ejendom, har ønsket en nærmere registrering / undersøgelse af sådanne områder med evt. særlig stor risiko.

Gennem de seneste ca. fem år har der i fagkredse og i dagspressen pågået en løbende debat om *klimatologisk betingede*, generelle vandspejlsstigninger. Baggrunden herfor har været en tro på menneskeskabt temperaturstigning og heraf følgende isafsmeltninger eller solplet fænomener der p.t. skulle bevirke forøget opvarmning. Disse diskussioner er nu så videnskabeligt velbegrundede at bl.a. Kystdirektoratet anbefaler en hensyntagen til en vandspejlsstigning på 0,5 cm / år. Der henvises til diverse videnskabelige undersøgelser under FN, hvoraf passende middeltal er uddraget af Kystdirektoratet.

Faktuelt kan man observere, at de sidste 15 års vandspejlsmålinger tyder på, at vandspejlet eller i hvert fald højvandspejlet, er steget ret tæt på 0,5 cm / år i de sidste 15 år.

Disse noget ildevarslende signaler vil også begrunde Slagelse kommunes ønske om udarbejdelse af en kystplan.

Kystplanen vil kunne være et værktøj i beslutningsprocesserne for:

- højdekraft / bebyggelseskrav i lokalplaner
- valg / fravalg i planmæssige sammenhæng i kommune- og lokalplaner.